Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

5-йил чиқиши.
9 июнь 1970 й.
СЕШАНБА
№ 134 (1202).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ШАҲАРЧА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

КУН сайин шаҳримиз ҳуснига ҳусн қўшилиб, унинг кўрки жамоли таниб бўлмас даражада ўзгариб бормоқда. Янги турар-жой массивлари, даҳалар, шаҳарчалар бунёд этилмоқда. Ана шулардан бири студентлар шаҳарчасидир. Бу шаҳарча сўнгги тўрт-беш йил мобайнида бунёд этилди, десак янглишмаймиз. Ҳозирги вақтда ҳам бу ерда қурилиш ишлари кенг қулоч ёзган.

СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловлар куни тобора яқинлашмоқда. Бу сиёсий кампанияни шаҳарчадаги сайлов участкалари, агитпункт коллективлари ҳам пухта ҳозирлик кўрган ҳолда қарши-лашяпти.

Яқинда шаҳарчанинг спорт павильонида жойлашган 31|75 сайлов участкаси қошидаги агитпунктда бўлдик. Агитпунктнинг саксон нафар агитатори шаҳарчадаги 10, 11, 23, 24, 25-ётоқхоналари ҳамда аспирантлар уйида яшаётганлар орасида қизғин тушунтириш ишлари олиб борди. Уч мингдан ортиқ сайловчи учун таклиф қоғозлари белгиланган вақтда тайёрланиб, тарқатилди.

Ишчан агитаторлар сайловчиларга депутатликка номзодлар— республика Олий Совети Президиумининг раиси Ё. Насриддинова, авиация заводининг фрезерчиси А. Девятоваларнинг таржимаи ҳолларини атрофлича тушунтирдилар.

— Биз,—дейди агитпункт мудири, политехника институтининг катта ўқитувчиси Ўролов,— сайловни уюшқоқлик билан ўтказиш учун зарур бўлган барча тадбирларни белгилаб қўйганмиз.

Овоз бериш кабиналари тахт қилиб қўйилди. Участка сайлов комиссияси аъзолари қиладиган ишларини ўзаро бўлишиб олганлар.

Студентлар шаҳарчасида истиқомат қилаётган сайловчилар сайловлар кунида халқимизнинг энг яхши ўғил-қизлари учун якдиллик билан овоз берадилар.

ЯРИМ ЙИЛЛИК— БЕШ ОЙДА

Шаҳар ободонлаштириш бошқармасига қарашли «Гордорстройремонт» трестининг темир-бетон буюмлари заводи коллективи зиммасига олган социалистик мажбуриятни ўз вақтида адо этди. Коллектив ярим йиллик планни беш ойда 120 процент қилиб бажарди. Пландаги 4050 куб метр ўрнига 4756 куб метр темир-бетон конструкциялари тайёрланди.

Шу завод билан мусобақадош асфальт-бетон заводи коллективи ҳам олти ойлик планни беш ойда 101 процент қилиб адо этди. Пландаги 1647,7 минг сўм ўрнига 1797,7 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Бу иккала завод меҳнатсеварлари юбилей йилининг иккинчи ярим йили учун маҳсулот ишлаб чиқаришга киришдилар.

МУЗЕЙГА МУКОФОТ

Ойбек номли Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейи совет давлатининг асосчиси В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейи муносабати билан доҳий ғояларини пропаганда қилишда диққатга сазовор ишлар қилди. Музейдаги «Ленин ва Ўзбекистон» виставкасини ўн минглаб кишилар кўрди. Виставка экспонатлари доҳий яшаган ва бўлган жойлар — Ульяновск, Қозон, Горький, Москва, Ленинград шаҳарлари бўйлаб ҳам намойиш қилинди.

Бугун

Москвадан музейга хуш хабар келди. Унда айтилишича, музей коллективи СССР маданият министрлиги ва маданият ходимлари касаба союзи Иттифоқ Советининг доҳий юбилейига бағишлаб ўтказилган Бутуниттифоқ музейлар конкурсида иккинчи даражали мукофотни олган.

Ленин районидаги 17|17 сайлов участкасида СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловларга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Агитатор-лар аҳоли ўртасида сайловолди ишларини намунали олиб бормоқдалар.

СУРАТДА: «Тошсовет 50 йиллиги» номли шифохона коллективининг бир группа агитаторларига шифохона бош врачи, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган врач Боқи Қосимов маслаҳатлар бераётир.

ЎҚИТУВЧИЛАР ШАҲАР КЕЗАДИ

Шу кунларда шаҳримиз осойишталиги учун қизғин кураш олиб борилаяпти. Бу борада Фрунзе район маорифчилари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишмоқда.

— Ичкиликбоз ва тартиббузарларга қарши курашишда районимиз маорифчилари ташаббус кўрсатишди, — дейди район халқ маорифи бўлимининг мудири Ю. И. Гуреев. — Бу олижаноб ишга йигирмата кундузги ва кечки мактаблардан ўқитувчилар қатнашишмоқда.

Райондаги 73, 60, 118, 144-мактабларнинг ўқитувчилари милиция ходимларига яқиндан ёрдам беришяпти.

Маорифчиларнинг амалий ёрдамларидан милиция ходимлари беҳад хурсанд бўлишмоқда.

✻ Учинчи меҳнат семестри

ИНСТИТУТ ОТРЯДИ

Бу йил республикамиз қурилишларида 3500 дан ортиқ студент-ёшларнинг қурувчи отрядлари қатнашади. Тошкент политехника институти комсомол ёшлари меҳнат семестрида актив иштирок этишга аҳд қилдилар. Институтда 300 дан ортиқ йигит-қиздан иборат отряд тузилди.

Институтнинг қурувчи отрядлари 1966 йилдан буён мунтазам равишда ёзги «меҳнат семестр»ини қурилишда ўтказишяпти. Улар Тошкент, Иркутск, Хоразм областлари, Қорақалпоғистон АССР да ва Мирзачўл совхозлари қурилишларида ишлашган. Институтнинг 160 студенти қурилишда актив иштирок этганлиги учун ВЛКСМ Марказий Комитети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва область комсомол комитетларининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

Қурилиш отрядининг бу йилги режалари катта. Отряд «меҳнат семестр»ини қўриқ ерларда ўтказади. Ҳар бир студент ўрта ҳисобда 1200 сўмлик иш бажаради. Бу кўрсаткич оддий қурувчиларникига баробардир.

● ФУТБОЛ

ТЎРТ МИНУТ ҚОЛГАНДА

Кеча Марказий «Пахтакор» стадионида навбатдаги чемпионат учрашуви бўлиб ўтди. Бунда майдон эгалари Бокунинг «Нефтчи» футболчиларини қабул қилишди.

Ўйиннинг биринчи минутидаёқ ҳар иккала командада бу учрашувга катта ҳозирлик кўрганлиги сезилди. Пахтакорчилар сафида ўйнаётган, Совет Армияси сафидан хизмат бурчини ўтаб келган ҳужумчи Б. Абдураимов, ярим ҳимоячи Патрикеев («Марказий Армия Спорт Клубидан) майдон эгалари билан бир пасда тил топишиб меҳмонлар дарвозаси олдида бир неча бор хавфли вазият туғдиришди. Шунга қарамасдан биринчи таймда ҳисоб очилмади.

Иккинчи таймда боқуликлар ҳужум линиясини кучайтириб икки ўйинчини алмаштирдилар. Шундан сўнг меҳмонлар «Пахтакор» дарвозабони Любарцевни дарвозада ҳушёрлик билан ўйнашга чақирдилар. Шунга қарамасдан «Пахтакор» командасининг нефтчилар дарвозаси олдида қилган навбатдаги комбинациялари (Исоқов, Абдураимов, Чувилин) майдон эгаларига ғалаба келтирди. «Пахтакор»нинг ҳужумчиси Чувилиннинг саксон олтинчи минутда Шехов дарвозасига киритган тўпи пахтакорчиларга икки очко келтирди.

Кеча яна беш ўйин бўлиб ўтди. «Спартак» (Москва)—«Динамо» (Минск) 1:1, «Зенит»—«Динамо» (Москва) 1:1, «Шахтёр» — «Заря» 0:0, «Динамо» (Киев) — СКА (Ростов) 0:1, «Арарат» — «Спартак» (Оржоникидзе) 2:0.

«Беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этамиз» — пиллакашлик фабрикаси ишчи-хизматчилари ана шундай шиор остида ишлаб, топшириқларини шараф билан бажараётирлар. Фотомухбирларимиз М. Нуриддинов ва И. Шоинағомовлар ана шу корхонанинг бир группа илғор ишчилари суратини олиб келишди. Ушбу суратда смена бошлиғи М. Бурхонхўжаев, илғор ипак йигирувчилардан Ш. Узоқова, М. Турсунова ва О. Сопиповалар акс этган.

ТАСС АХБОРОТИ

ОРБИТАДА УЧИШНИНГ ОЛТИНЧИ КУНИ

«Союз — 9» космик кемаси 7 июнь Москва вақти билан соат 12 га қадар ер атрофини 90 марта айланиб чиқди.

Космонавтлар Андриян Николаев билан Виталий Севастьяновнинг олтинчи иш куни 6 июнь соат 13 дан 7 июнь эрталаб соат 5 га қадар давом этди. Қабул қилинган иш тартибига мувофиқ кема экипажи ер юзасини ва осмондаги юлдузларни кузатиб турди, илмий ва медицинага доир экспериментлар ўтказди.

Радио алоқаси сеанслари вақтида космонавтлар ўзлари бевосита ўтказган кузатишларнинг натижаларини айтиб беришди. Кема учиб бораётган трассада планета юзасининг 80 проценти чамасини булутлар қоплаб турибди. Шу сабабли ернинг айрим районларини кузатиш кўпинча анча қийин бўлмоқда. Кема Африка тепасида учиб бораётганида, 6 июнь соат 18 лар чамаси борт инженер Севастьянов ўрмонларнинг айрим жойларида ёнғин бўлаётганлигини кўрди. Худди шу районнинг ўзида устини қор қоплаб ётган қоқ ўртасида қора кратери бўлган Килиманжаро тоғи, шунингдек катта кўллардан Танганьика, Ньяса, Виктория ва Шалола яхши кўриниб турди.

Виталий Севастьянов осмондаги юлдузларни кузатиш мароқли бўлганлигини айтди. Осмоннинг қуёшга тескари томонидаги юлдузлар кўздан кечирилаётган вақтда космонавтлар қуёш нури баббаравар ёритиб турган ерни Жанубий Крест юлдузлар туркумини ҳамда Альфа билан Бетта Центавра, Канопус, Сириус ва шу каби юлдузларни кузатдилар. Космонавтларнинг айтишига қараганда қуёшнинг ботиш ва чиқиш чоғи жуда мароқли.

Кема учиб бораётганида борт инженер Севастьянов кема иллюминаторлари юзасининг ҳолатини аниқлаб, фотоаппарат билан уларни суратга олди ва кузатиш натижаларини учишни бошқариш марказига айтиб берди. Олтинчи куннинг медицина — биология программасини бажариш борасида космонавтлар вазнсизлик шароитидаги энг муҳим биологик жараёнларни ўрганиш мақсадида тажрибалар ўтказишди, шунингдек қўлларнинг мускул кучини текшириб кўришди. Иккинчи тажриба космосдаги учиш шароитида одам скелети мускулларининг тонусини бавосита белгилаб олиш учун керакли маълумотларни қўлга киритиш мақсадида ўтказилди. Телеметрик бўйича олинган медицина маълумотлари, шунингдек экипаж аъзоларининг бир-бирларини медицина воситалари билан контроль қилиб туриш натижалари космонавтлар космосда учишнинг комплекс таъсир ўтказадиган омилларига яхши бардош бераётганликларини, уларнинг ишлаш қобилияти юксак даражада сақланиб турганлигини кўрсатди. Кема командирининг юрак уриш тезлиги минутига 69—72 марта, борт инженерники 64—66 марта бўлиб турибди. Нафас олиш тезлиги ҳар иккала космонавтда ҳам минутига 12 марта. Артериал босим даражаси Николаевда 125 ва 75, Севастьяновда эса 120 ва 70 миллиметр. Телеметрия маълумотларига қараганда, кема хоналаридаги микроиқлим параметрлари қуйидагича: Ҳарорат — цельси билан 22 даража, босим—830 миллиметр, кислород парциал босими 195 миллиметр ва углекислий газ парциал босими 8.5 миллиметр.

7 июнь Москва вақти билан соат 12.40 минутда еттинчи учиш кунининг биринчи радиоалоқа сигнали бошланди.

Кема командири Андриян Григорьевич Николаев экипаж ўзини нормал ҳис қилаётганлигини ва навбатдаги иш кунининг программасини бажаришга киришганлигини хабар қилди.

✻ БЕШ ЙИЛЛИК— 7 НОЯБРГА

Суръат ошмоқда

ҚУЙИЛИҚДАГИ норуда материаллар карьери ой сайин давлат плани графигини муддатидан олдин бажармоқда. Биринчи квартал натижасига кўра бу коллективга биринчи ўрин ҳамда «Главташкентстрой» саноат корхоналари бошқармасининг кўчма Қизил байроғи берилди. Беш ойлик план ҳам муддатидан анча олдин бажарилди. Шаҳар қурилишларига 379 минг кубометр норуда материаллар жўнатилди. Товар маҳсулот тайёрлаш ва реализация қилиш топшириғи ортиғи билан бажарилди. Бу эса карьер беш йиллик планни муддатидан илгари бажаришидан далолат бериб турибди.

— Ҳозир коллектив 10.890 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди,— дейди Қуйилиқ норуда материаллар карьери планлаштириш бўлимининг бошлиғи Н. Кулешова. — 3474 минг кубометр шағал, қум, майдаланган тош тайёрлади. Биз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, 25 октябрда беш йиллик планни бажариш мажбуриятини олдик.

Мутахассисларнинг қатъий ҳисобига кўра йил охиригача беш йиллик планга қўшимча бир миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади: планга қўшимча 311 минг кубометр қурилишбоп норуда материаллар тайёрланади.

Карьер қувватининг ошиши туфайли, шағал, қум ва тошни саралаш, қайта ишлаш, тайёрлаш кўпайди.

«Авторемприбор» заводининг илғор ишчиси, шаҳар Советининг депутати Ҳасан Мираҳмедов беш йиллик вахтасида туриб ишлаб чиқаришда катта кўрсаткичларни қўлга киритаётир. Корхонанинг бу илғор ишчиси шу кунларда 1971 йил ҳисобига меҳнат қиляпти.

✻ Қардошлик ёрдами

ДОҒИСТОН УЧУН

Шу кунларда «Подъемник» заводининг цехларида бўлган кишининг кўзи ушбу шиорга тушади: «Зилзиладан зарар кўрган қардошлар буюртмасини июнь ойининг биринчи ўн кунлигида тайёрлаб жўнатамиз».

Май ойининг охирида Доғистон сув хўжалиги қурилиш бошқармасининг бошлиғи Алейник юборган телеграммада: «Зилзила келтирган зарарларни тезроқ бартараф этиш учун бизга ўн тонналик электр кранларини муддатидан илгари юборишингизни сўраймиз» дейилган эди.

Шундан кейин ишни жадаллаштириб юборилди. Куни-кеча завод аҳли доғистонликлар учун тўртинчи кварталга белгиланган буюртмаларни тайёрлашга киришди. Металл конструкция цехида кранларнинг турли хил тўсинлари ишлаб чиқарилмоқда. Биринчи цехда ҳаракатланувчи механизмлар, комплектлаш бўлимида эса электр ускуналар тайёрланмоқда.

Қардошлик туйғуларини ҳис этган машинасозлар зилзиладан зарар кўрган доғистонликларга ёрдам қўлларини узатдилар.

Орадан бир ҳафта ўтгач, Тошкент кранлари Доғистонга етиб боради.

✻ Ёз—соз ўтади

ГЎЗАЛ МАНЗАРАЛАР ЧОРЛАЙДИ

Куни-кеча тўқимачиларнинг олти юз фарзанди Юқори Чирчиқ районидаги «Восток» пионер лагерига жўнаб кетди. Тўқимачилик комбинати қошидаги бу лагерда ёз мавсумида 1650 пионер мириқиб дам олади.

Пионерларнинг яйраб ором олишлари учун барча шароитлар муҳайё қилинган. «Восток»чилар дам олиш давомида «Сўқоқ» дам олиш уйи ва Красногорск шаҳрига экскурсияга чиқадилар.

Табассум ижодкорлари

Бизнинг интервью

Эртага шаҳримизнинг Свердлов номли концерт залида Оренбург музикали комедия театрининг гастроллари бошланади. Шу муносабат билан мухбиримиз театр директори ва бадиий раҳбари В. Л. Кузнецов билан учрашди ва унга бир қанча саволлар билан мурожаат қилди.

— Валерий Александрович театр коллективи Тошкентда илгари ҳам бўлганми?

—Ҳа, театр илгари Тошкентда уч марта меҳмон бўлган. Аммо охирги бор коллектив бундан 12 йил муқаддам ўз маҳоратини намойиш қилгач эди. Ўшандан буён театрнинг ижодий состави ва репертуари сезиларли ўзгарди. Актёрларнинг маҳорати ошди. Айниқса кейинги йилларда театримиз коллективи улкан ижодий муваффақиятларни қўлга киритди. Музикали театрларнинг Бутуниттифоқ конкурсида ва театрларнинг Бутунроссия кўригида бир неча бор диплом билан тақдирланди.

— Гастроль неча кун давом этади ва қаерларда бўлади?

— Биз Тошкентда бир ярим ой бўламиз. Бу орада 15 номдаги спектаклларни кўрсатамиз. Бундан ташқари, корхона ва муассасаларга, колхоз ва совхозларга борамиз. Тошкентдаги бир қанча маданият саройларида ва истироҳат боғларидаги ёзги саҳналарда меҳнаткашлар билан учрашиб, уларни ўз санъатимиздан баҳраманд қилиш ниятимиз ҳам бор.

— Театр репертуари ва артистлар ҳақида сўзлаб берсангиз?

— Биз тошкентликларга олиб келган спектакллар ранг-баранг. Ж. Оффенбахнинг «Герольштейн герцогиняси», Ф. Зуппенинг «Донья Жуанита», Н. Минхнинг «Биринчи ранг капитани», Ю. Слоновнинг «Поручик граф Лавровский» спектакллари тошкентликлар учун янгилик бўлади. Бундан ташқари, И. Кальманнинг «Сильва» ва «Марица», Ф. Легарнинг «Лўли муҳаббати», Броммэнинг «Марион тўйи», И. Штрауснинг «Вальс қироли» спектакллари ҳам санъат ва кулги шинавандаларини хушнуд этади деб ўйлайман.

Кичкинтой томошабинлар ҳам хафа бўлишмайди. Улар учун К. Кацманнинг «Этик кийган мушук» ва И. Ипатовларнинг «Бразилия хазинаси» спектаклларини кўрсатамиз.

Биз бутун ижодий состав билан, жами 170 киши келдик. Улар орасида етук санъат усталари — Бутуниттифоқ ва Бутунроссия театрлари кўриги дипломантлари, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Полина Яновицкая, Владимир Дубовов ва бошқалар бор.

— Театр қаерларда сафарда бўлган?

— Театримиз Совет Иттифоқининг деярли барча катта шаҳарларида гастролда бўлган. Жумладан, Челябинск, Саратов, Пермь, Астрахань, Олмаота, Фрунзе, Новосибирск, Горький, Қозон ва бошқа ўнлаб шаҳарлардаги санъат мухлислари спектакль ва концертларимизни кўришган. Бу ерга келишдан олдин Қозоғистон областларида сафарда бўлдик. Тошкентдан кейинги манзил — Чимкент шаҳридир.

Агар кўрсатган спектаклларимиз ва концертларимиз Тошкент меҳнаткашларига завқ ва табассум бахш этса, биз жуда бахтиёр бўламиз.

Тонгги газеталарда

▲ Карелия АССРнинг коммунистик қурилишда эришган муваффақиятлари ва тузилганининг 50 йиллиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг 1970 йил 5 июндаги фармонига мувофиқ Карелия Автоном Совет Социалистик Республикасини Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлади.

▲ Ўзбекистон ССРда яшовчи, ўн ва ундан ортиқ бола кўриб, шу фарзандларини тарбия қилган оналарга СССР Олий Совети Президиуми «Қаҳрамон она» фахрий унвони билан бирга «Қаҳрамон она» ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топшириш ҳақида фармон чиқарди.

▲ Тошкент область партия комитетида идеология ходимларининг область кенгаши бўлиб ўтди.

ДЕКАДА АФИШАЛАРИ

ФРУНЗЕ, 8 июнь. (ЎзТАГ махсус мухбирлари). Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадасининг эмблемаси туширилган афишаларни шу кунларда маданият саройлари ва уйлари олдида, кўчаларда, янги қурилишларда, завод-фабрикаларнинг дарвозалари олдида кўриш мумкин.

Шу кунларда қирғиз опера ва балет театрининг томоша зали ҳар доим одамлар билан лиқ тўла. Алишер Навоий номидаги театрнинг саҳна усталари бу ерда ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Афишалар бир неча кун қаторасига фрунзеликларни Панфилов номидаги паркнинг яшил театрида Баҳор ансамблининг концертига таклиф қилиб турибди. Бу афишалар гарчи шаҳардагина ёпиштирилган бўлса ҳам, аммо ансамбль концертларига теварак-атрофдаги шаҳарлар ва қишлоқлардан ҳам томошабинлар келди. Баҳор ансамблининг қайси рақси кўпроқ муваффақият қозонганлигини айтиш қийин. Томошабинлар ҳар бир рақсни икки мартадан талаб қилиб ижро эттиришди.

Байрам эмблемаси туширилган афишалар ўзбек давлат филармониясининг хор капелласи билан бўладиган учрашувни Қирғизистон пойтахтининг бинокорларига хабар қилди. Бинокорлар Маданият саройининг зали яна томошабинлар билан лиқ тўлди. Республикада хизмат кўрсатган артист А. Султонов раҳбарлигидаги тошкентлик қўшиқчилар завод корпусларини ва уй-жой биноларини қураётган бинокорларга ўзбек қирғиз, рус қўшиқларини, дўстлик ва қардошлик қўшиқларини айтиб беришди.

Декада афишалари Чуй водийсидаги Кўчқорбоев номли колхоз дала меҳнаткашларига ўзбек кинематографчилар билан учрашув ўтказилишини хабар қилди. «Ўтган кунлар» фильмини яратган санъаткорлар шу колхозга келиб, фильм устида қандай ишлаганликларини ҳикоя қилиб беришди. Бу фильмни колхозчиларга кўрсатишди.

Шу билан бир вақтда Иссиқкўл бўйидаги Боқомбой қишлоғининг аҳолиси рассомлар билан ўтказилган учрашувга келди.

Бугун эса Фрунзе босмахонаси яна бир афишани — декада якунловчи концертининг афишасини чоп қилмоқда. Бу концерт, дейди унинг режиссёри Н. Саъдуллаев. «Халқлар дўстлиги» деб аталади.

Халқ контроли амалда

- ИШЧАН НАЗОРАТЧИЛАРГА ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАР
- КЎЧАТЛАР ҚАРОВСИЗ ҚОЛМАСЛИГИ КЕРАК
- ТРАНСПОРТ ҚАТНОВИНИ ЯХШИЛАШГА ЭЪТИБОР
- УЧ ЙИЛ ИЧИДА ЭШИКСИЗ... ҚОЛГАН МАКТАБ

Тежамкорлик жонкуярлари

159-трест шаҳримизда кўплаб бежирим бинолар бунёд этаётган пешқадам қурилиш трестлардан бири. Бу трестнинг аҳил коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва халқ хўжалигида тежамкорликка қатъий риоя қилиш ҳақида»ги Хати юзасидан зарур тадбирлар белгилаб олганди.

Мана, шундан буён анча вақт ўтди. Ўз бурчларини яхши англаган трест назоратчилари шундан буён қурилиш майдонларига бир неча марта текшириш ва рейдлар уюштиришди.

Яқинда бинокор-назоратчилар трестнинг 9-бошқармаси бунёдкорлари меҳнат қилаётган объектларга рейд ўтказдилар. Рейд ишида трест халқ контроли группасининг раиси Р. Борисова, 4-темир бетон буюмлари заводи халқ контроли группаси раиси А. Элькин, қурилиш лабораториясининг катта инженери Н. Арбузов ва бошқалар фаол иштирок этишди. Назоратчилар алоқа институти ётоқхонаси, қишлоқ хўжалиги институтининг бош корпуси «Ц-1А» турар-жой массиви, 2-ёғочсозлик комбинатининг қурилиш майдонларида бўлдилар. Улар қишлоқ хўжалик институти биноси қурилишида материаллар кўнгилдагидай сақланмаётганлигини аниқладилар. Ҳатто, бир неча дераза ромлари яроқсиз ҳолга келиш арафасида эканлигини қайд қилдилар. Қурилиш майдонидаги ортиб қолган материаллар ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Назоратчилар рейд вақтида аниқланган камчиликларни тугатиш ҳақида қурилиш бошқармаси раҳбарларига хабар қилишди. Халқ мулки посбонларининг бунга аралашиши бошқа қурилиш объектларида ҳам намунали тартиб-интизом ўрнатиш имконини берди.

Ҳозирги вақтда «Ц-1А» турар-жой массивида бошқармага қарашли зарур қурилиш материаллари эҳтиёт қилиб сақланмоқда. Бу эса қурилиш суръатини жадаллаштириш ва исрофгарчиликка йўл қўймасликка имкон бермоқда.

Мария Абдумахянова 2-пойафзал фабрикасининг назоратчиси. Бу ерда тайёрланаётган кўпгина маҳсулотлар унинг қўлидан ўтади.

М. Нуриддинов ва И. Шоноғомов фотолари.

ХИЗМАТ ВА ҲУРМАТ

— Табриклаймиз! Шу кунларда кимки, шаҳар халқ контроли комитетига ташриф буюрса, юракни ҳаяжонга солувчи ана шундай илиқ сўзларни тез-тез эшитиши мумкин. Бу табрик сўзлар биринчи навбатда сочларига оқ оралаган, узоқ йиллар назоратчи бўлиб ишлаган, шаҳар халқ контроли комитетининг жонкуяр активларига тааллуқлидир. Улар ҳозир ҳам ўзларининг шахсий манфаатларини ўйламасдан жамоат ишларида халқ назорати органларида самарали меҳнат қилиб келаётирлар.

Масалан, Николай Павлович Тайдуровни олайлик. Актив жамоатчи Чилонзор район халқ контроли комитети ишларига кўп йиллардан буён фаол иштирок этиб келмоқда. У район саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва бошқа муассасаларда партия ва ҳукуматнинг қарор ва кўрсатмаларини муваффақиятли бажарилиб борилишида муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Кишиларга бўлган битмас-туганмас меҳр-муҳаббат, яхши муносабат, меҳрибонлиги туфайли Николай Павлович катта обрў-эътибор қозонди.

Ёки Милица Николаевна Рудницкаяни олинг. Мана, беш йилдирки, бу жонкуяр аёл Киров район халқ контроли комитетидаги бўлимни моҳирлик билан бошқариб келмоқда.

Александр Николаевич Логвиненконинг ана шу район назоратчилари, корхона, ташкилотларнинг раҳбарлари яхши билишади. Ҳозир у район халқ контроли комитети раиси ўринбосари сифатида катта ташкилотчилик ишларини амалга оширмоқда.

Жонкуяр жамоатчи дастлабки кезларда район халқ контроли комитети қошидаги саноат ва транспорт бўлимини бошқарганди. Корхоналарда темир йўл вагонлари туриб қолишини қисқартиш, рангли ва қора металларни тўплаш, завод, фабрика, қурилишларга келтирилган жиҳозлаш асбоб-ускуналарни эҳтиёт қилиб сақлашни йўлга қўйишдаги кўрсатган ҳимматини айтмайсизми?!

Район халқ контроли комитети қошидаги меҳнаткашларнинг арз ва шикоятлари бюросининг мудири Борис Александрович Хабаров тўғрисида ҳам кўп илиқ сўзлар айтиш мумкин. М. Г. Кутманов, А. А. Васильевлар эса Куйбишев район халқ контроли комитетининг жонкуярларидан ҳисобланади. Уларнинг жамоатчилик фаолияти катта фойда келтирмоқда.

Бундай жамоатчи активларни район халқ контроли комитетлари, группа ва постлардан кўплаб топса бўлади. Улар орасида Фрунзе район халқ контроли комитети раисининг ўринбосари С. В. Иванов, шаҳар халқ контроли комитетининг меҳнаткашлар арз ҳамда шикоятлари бюросининг мудири П. И. Хорошев ва бошқалар бор. Уларнинг самарали жамоатчилик фаолияти муносиб тақдирланди. Яқинда бир группа ана шундай жонкуярлар халқ контроли органларида актив иштирок этганликлари учун СССР халқ контроли комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

Рейд натижаси

Бошқармамиз бунёдкорлари зиммасига масъулиятли ҳамда шарафли вазифалар юклатилган. У ҳам бўлса шаҳримизда қад кўтараётган кўплаб ҳашаматли объектлар қурилишини ниҳоясига етказишдан иборат.

Ҳозирги вақтда азамат бинокорларимиз ойлик топшириқларни муваффақиятли ўринлаб келяптилар. Ана шундай ютуқларни қўлга киритишда бинокор назоратчиларнинг арзигулик ҳиссаси бўлмоқда. Уларнинг фидокорона меҳнати билан қурилиш майдонларида ишнинг бир меъёрда кетиши таъминланмоқда.

Яқинда группамиз адресига тушган ташвишли сигнал асосида биринчи навбатда ишга тушиши зарур бўлган объектлар бўйлаб рейд уюштирдик. Мақсад у ердаги мавжуд камчиликларни аниқлашдан иборат эди.

Жонкуяр назоратчилар қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводининг шпиндель барабанлари тайёрлаш учун қурилаётган цех майдонида бўлишди. Улар бу ерда кунлик қурилиш топшириқлари муваффақиятли суратда олиб борилаётганлигини мамнуният билан қайд қилдилар. Аммо қурилиш майдонида ишни бундан ҳам жадаллаштиришга тўсқинлик қилувчи камчиликлар борлиги бирма-бир кўрсатиб берилди. Шулардан бири темир-бетон конструкциялари шунингдек, девор ўрнига ишлатиладиган панелларни планда кўрсатилганидан кам етказилиб берилаётганлигидир. Ана шу қурилиш материалларини эса тўққизинчи темир-бетон буюмлари заводи тайёрлаб бериши лозим. Корхонанинг бир меъёрда қурилиш маҳсулотлари етказиб бермаслиги бинокорлар ишини самарали бўлишига қисман бўлса ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда. Шунинг оқибатида сўнгги вақтларда бир юз йигирма куб метр ҳар хил темир-бетон буюмлари қурилиш объектларига кам етказиб берилди.

Бундан ташқари, Куйбишев районида қурилаётган нон заводи қурилишига ҳам зарур материаллар ўз вақтида етказиб берилмаётир. Бу объект қурилишига Бош бошқармага қарашли ремонт-механика заводи олтмиш тоннага яқин металл конструкцияларини кам етказиб берганликлари аниқланди. Тўғри, ремонт-механика заводида тайёр маҳсулотлар бўлиши мумкин. Лекин уни ўз вақтида қурилиш майдонларига етказилиб берилмаётганини қандай баҳоласа бўлади? Йўл қўйилаётган бундай камчиликлар оқибатида заводнинг асосий ишлаб чиқариш корпуси ва бошқа бинолари қурилиши орқага судралмоқда.

Назоратчилар рейд вақтида аниқлаган камчилик ва хатоларни бошқарма партия ташкилоти ва унинг активлари ёрдамида саноат корхоналари бошқармаси коммунистларига етказдилар. Назоратчилар талаби инобатга олинди. Орадан кўп ўтмасдан, бошқарма қурилиш майдонларига кўзда тутилган миқдорда қурилиш материалларини бир меъёрда етказиб бериш йўлга қўйилди.

А. ЕРШОВ,
3-қурилиш трести 23-бошқармаси халқ контроли группасининг раиси

Группа ҳисоб берди

Ҳозирги вақтда «Строймеханизация» трестининг барча бошқарма ва бўлимларида халқ контроли группаси, постлари тузилган бўлиб, уларнинг отрядига юзга яқин назоратчи уюшган. Назоратчиларнинг асосий қисми коммунистлардир.

Трест назоратчилари бутун иш фаолиятларида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ҳамда халқ хўжалигида тежамкорликка қатъий риоя қилиш ҳақида»ги Хатини асосий дастур қилиб олганлар. Назоратчилар сўнгги вақтларда бир мунча ишларни бажариб қўйдилар. Айниқса, қурилиш объектларида ишлаётган механизм воситаларидан фойдаланишни яхшилаш, уларнинг самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор берилди.

Ана шундай ибратли ишларни амалга оширишда трестнинг 2 ва 3-механизация бошқармалари (халқ контроли группалари раислари Р. Абдиев, Ю. Захаров ўртоқлар)нинг назоратчилари ташаббус кўрсатдилар.

Бинокор-назоратчиларнинг иш фаолияти тўғрисида ҳисоб берган трест партия комитети секретарининг ўринбосари Ю. Калмиков юқорида айтилганлар устида алоҳида тўхташ билан бирга камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтди. Чунончи 4, 10, 8-механизация бошқармалари назоратчиларида принципиаллик етишмаслигини танқид қилди.

Трест партия комитети халқ контроли группаси амалга ошираётган ибратли ишларни маъқуллаш билан бирга, йўл қўйилган камчилик, хатоларни тезда тугатиш учун зарур йўл-йўриқлар кўрсатиб берди.

Сиз суратда кўриб турган Раиса Грачёва «Учқун» фирмасининг илғор ишчиси бўлиши билан бир қаторда халқ контроли группасининг аъзоси ҳамдир. У бу вазифани сидқидилдан бажаради.

Сизга қандай хизмат кўрсатишяпти?

Шаҳар транспорти бир меъёрда ишласин

Шаҳримизда пассажир ташувчи транспортнинг ёмон ишлаётганлиги тўғрисидаги таъналарни деярлик ҳар куни эшитиш мумкин. Маршрутларнинг ҳар бекатида машина кутиб турган йўловчиларнинг бу хусусда ачиниб гапираётганлигининг гувоҳи бўлиш мумкин. Пассажир транспорти ташкилотларининг иши ҳақида ҳамшаҳарларимиздан келган шикоят хатлари тез-тез газета саҳифаларидан ўрин олиб туради. Бундай шикоятларга кўпинча бир хил мазмунда жавоб олинади: тадбирлар белгиладик, транспорт ишини яхшилаймиз...

Тўғри, транспорт ишини яхшилаш йўлида бир қатор ишлар қилинмоқда. Чунончи, ўтган бир йил мобайнида парклардаги ишга яроқли транспорт сони 249 та автобус, 40 та троллейбус, 50 та трамвай вагонлари ҳисобига кўпайди. Бироқ, транспорт хўжаликлари раҳбарлари шундай бўлса ҳам аҳолининг бу соҳадаги ўсиб бораётган талабларини қондиролмаётирлар.

Чуқурроқ ўйлаб қаралганда, бу соҳада бир қатор ҳал қилинмаган муаммолар борлиги кўзга ташланади. Сўнгги беш йил мобайнида шаҳримизга 1600 га яқин автобус келтирилди. Ана шу давр давомида трамвай ҳамда троллейбуслар сони ҳам анча ошди. Бироқ пассажир транспорти хўжаликларига қарашли автобуслардан фойдаланиш шу куннинг талабига жавоб бермаётир. Масалан, бундан беш йил олдин ҳар юз автобуснинг 62 таси ишлаган. Ўтган йили эса бу миқдор эллик саккизтага тушиб қолди. Трамвай-троллейбус ишида ҳам ана шундай нуқсонларни кўриш мумкин. Бунинг асосий сабаби нимада?— деб сўралганда: эҳтиёт қисмларнинг камлиги ва ҳайдовчиларнинг етишмаслиги рўкач қилиб кўрсатилади.

Шаҳар халқ контроли комитети жамоатчи контролёрлар ёрдамида транспорт иши юзасидан бир неча бор атрофлича текшириш ўтказди. Ана шундай текширишлардан бири «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакциялари ходимлари билан ҳамкорликда уюштирилди. 28 та автобус, 9 та трамвай, 9 та троллейбус маршрутларидаги аҳвол атрофлича ўрганиб чиқилди. Кўпчилик маршрутларда йўловчилар транспорт воситаларини бир меъёрда қатнамаётганлигидан норози эканликлари аниқланди. Чунончи, шаҳардаги 10-маршрутни олиб кўрайлик. Маршрутдаги автобуслар интервали 6—7 минут бўлиши керак. Аммо, улар 15, ҳатто ундан кўп вақтда етиб келади. 41-маршрутда бундан ҳам ёмон аҳволни кўриш мумкин. Бу маршрутда қатновчи автобуслар бир бекатдан иккинчисига белгиланган 4—5 ўрнига 10 минут, ҳатто ундан ҳам кўп вақт ўтганда боради. 8, 20-маршрутларда қатновчи автобуслар фаолиятида ҳам ана шундай камчиликлар мавжуд. Трамвай, троллейбус маршрутларидаги хангомаларни эшитганингизда ҳам ранжимасдан қолмайсиз. Рейд иштирокчилари транспорт ҳаракатида яна кўплаб камчиликлар борлигини қайд қиладилар.

Юқорида кўрсатилган камчиликларнинг юз беришидаги асосий сабаблардан бири ҳайдовчилар белгиланган вақтларда маршрутларга ишга чиқмаётганликларидадир. Текшириш ўтказилган кунда 150 нафар автобус ҳайдовчининг 24 проценти маршрутларга кечикиб чиққан. Айниқса, 1, 3-автопарк, 2519-автоколонна шофёрлари орасида кечикувчилар сони кўпчиликни ташкил этмоқда. Бу эса пассажир транспорти хўжаликларида меҳнат интизоми бир мунча бўшаштириб юборилганлигини кўрсатиб турибди.

Пассажир транспортининг кечқурунги соат ўндан тунги ўн иккигача бўлган қатновини кузатилганда ҳам, қатор камчиликлар борлиги маълум бўлди. Кўпчилик маршрутлар ўз ишини белгиланганидан бир мунча олдин тамомлашига ачинмасдан бўлмайди. 10, 11, 18, 20, 21, 56-маршрутлар бекатларида юз минут кутиб турилганида ҳам автобус ўтмаганлиги тасдиқланди. 3, 6, 26, 49-маршрутлардан эса ана шу ўтган вақтда биттадан автобус ўтди, холос.

Шаҳар халқ контроли комитети ўз йиғилишида пассажир транспортининг бир меъёрда ҳаракат қилиши масаласини ўрганиб чиқиб, трамвай-троллейбус бошқармаси ҳамда йўловчилар ташиш шаҳар тресті раҳбарларига йўл қўйилган камчиликларни зудлик билан тугатиш, пассажир транспорти ишини тубдан яхшилашга қаратилган тадбирлар белгилаш юзасидан кўрсатма берди.

А. МАЛИШЕВ,
шаҳар халқ контроли комитетининг инспектори.

В. ИЛЬИЧЕВ,
транспорт ва алоқа бўлимининг штатсиз мудири.

✱ САКСОН ОТА ЁН ДАФТАРИДАН

КЎЧАТЛАР ҲАНСИРАЙДИ

Лаъл Баҳодир Шастри кўчасига бордим-у, ҳайратдан ёқа ушладим.

«Светлана» магазини олдидан генерал Петров кўчасигача давом этган бу улкан йўл ёқасига ҳар йили неча юзлаб турли дарахт кўчатлари экилади. Афсуски, экилади-ю, ташлаб кетилаверади.

Баҳор ёмғирлари билан ўзини тутиб олган кўчатлар ҳозирги иссиқ кунларда бир қултум сувга зор бўлиб, ҳансираб ётибди. Бу аҳволда уларнинг қуриб қолиши ҳеч гап эмас-ку! Куйбишев район ижроия комитети коммунал хўжалик бўлимидаги болаларим ноҳотки шуни билмаса?!

БОҚҚА ҚАРАСАНГ БОҒ...

Кунлар тобора исиб бормоқда. Ана шу паллада соя-салқин жойларни ким хоҳламайди, дейсиз?

9 май кўчаси бўйлаб борардим. Ҳайқириб оқаётган Анҳор ёқасидаги боғ дарахтлари шунонам вояга етганки, ерга тангадек офтоб тушмайди. Азим чинорлар барглари

шабадада қарсак чалади. Анҳор суви эса ажиб жилваланиб, кишига ором бахш этади. Афсуски, ана шундай сўлим оромгоҳ ўз ҳолига ташлаб қўйилибди. Ҳар ер — ҳар ерда ахлат уюмлари. Дарахтлар эса бу яқинда суғорилган эмас.

Ана шу боғ қаршисида мутахассислар уйи жойлашган. Бу ерда неча юзлаб киши истиқомат қилади. Боғни тартибга келтириб, унга скамейкалар қўйилса, шу уйда истиқомат қилувчилар ишдан бўш вақтларида мириқиб дам олган бўлишарди.

Бу ҳақда Чилонзор район ижроия комитети коммунал хўжалик бўлимидаги раҳбар ўртоқлар ўйлаб кўришар, деган умиддаман.

ЭШИКЛАР ҚАНИ?

Йўлим тушиб, яқинда Октябрь районидаги 124-мактабга бориб қолгандим.

Дастлаб, бу ерда мактаб учун бино қуриб битказилмаганида бўлган эдим. Кўркам, кўрган кўзлар яшнайдиган бино бўлган эди-да, ўзиям! Эндичи? Унга қараб ҳайрон бўлиб қолдим. Спорт зали деразалари синган, деворларига шўх болалар истаган нарсаларини чизиб ташлашибди.

Бино ичкарисига кирамиз.

— Ие, эшик қани?

Иккинчи қаватга кираверишдаги эшик йўқ. Учинчи қаватда ҳам ана шундай манзарага дуч келдим.

Коридорларда аги қўл ювиш кранлари ҳам аллақачон ишдан чиқарилиб, жўмракларга ёғоч қоқиб қўйилган экан.

Мактаб хоналарини бирма-бир айланиб, ниҳоятда ачиниб кетдим. Наҳотки, бу ер-

да давлат мулкига мана шундай ёмон муносабатда бўлинса?!

Директор қаергадир кетган экан, ўқитувчи М. Ғафурова билан суҳбатлашиб қолдим ва ундан бундан уч йил бурун қуриб берилган бинонинг шунчалик ёмон аҳволга тушиб қолиши сабабини сўрадим.

— Директорим из янгилар,— деб жавоб берди у.

— Педагоглар коллективи-чи? Уларнинг кўзи қаерда эди?

—...

Бино олдидаги гулзорни ҳисобга олмаганда, мактаб ер участкаси, деярлик, қаровсиз қолган. Ариқлар қақраб ётибди, спорт майдони чанг-тупроқ.

Бир йигит узун резинка шлангини судраб, дарахтларни водопроводдан суғорарди. Наҳотки, шу яқин орадаги ариқларда сув бўлмаса? Ана шу мулоҳаза билан кўчага чиқдим. Мактаб ер майдони яқинидаги каттагина ариқдан зилол сув оқарди. Кўрдингизми, эринчоқлик бу ерда қай даражага бориб етган?! Ариқларга сув бойлаб ўтиришдан кўра, водопроводдан суғорганни осон-да! Бунинг эвазига қанчадан-қанча хонадон сувсиз қолиши мумкинлигини, наҳотки, 124-мактаб дирекцияси билмаса?!

Санитария-техника жиҳозлари заводи халқ назоратчилари (ўнгдан) В. Калинина билан М. Мяткиналар доимо ўзларига топширилган вазифаларни муваффақиятли бажаришади.

ЎТКИР КЎЗЛАР

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти республикамиздаги мактаблар учун ҳар йили кўплаб малакали ўқитувчи кадрлар етиштириб бермоқда. Бу ерда таълим-тарбия ишларини кўнгилдагидек йўлга қўйишда институт халқ контроли группаси жонкуярларининг ишлари диққатга сазовор.

Группанинг барча факультетларида постлари мавжуд. Бу постларда 60 дан ортиқ ўткир кўзлар жипслашган. Уларнинг жонкуярлиги туфайли таълим-тарбия ишларининг қандай аҳволда эканлиги тез-тез текширилиб турилади. Назоратчилар ўзларининг қатъий иш планларига эга.

Ойша опа Тўраева раҳбарлик қилаётган халқ контроли группасининг аъзоларини институт ўқитувчилари, студентлари коллективлари таълим-тарбия ишларининг жонкуярлари деб аташади. "Бу гапда жон бор, албатта. Студентлар ўртасида қандай бир ибратли иш амалга оширилмасин, унда бу жонкуярларнинг муносиб ҳиссаси бўлади.

Ўқитувчи назоратчиларнинг ишидан яна бир шингил: нима бўлди-ю, бошланғич таълим-тарбия кафедраси катта ўқитувчиси Ш. А. Коенов студентларнинг практикаси даврида уларга кўнгилдагидай раҳбарлик қилмай қўйди. Бўлажак ўқитувчиларга дарс беришнинг йўл-йўриқлари ҳақида консультациялар беришни эътибордан четда қолдирди.

У бир неча марта назоратчилар томонидан огоҳлантирилди. Аммо Ш. Коенов бепарволигини қўймади.

Ана шундан кейин у ўз вазифасидан четлаштирилди. Институт назоратчиларининг иш фаолиятидан бундай мисолларни истаганча келтирса бўлади.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВ.

ТАРИХИЙ ОБИДАЛАР

НОДИР КОШОНА

Бибихоним масжиди ўз даврининг энг йирик, маҳобатли архитектура иншоотидир. Бу машҳур кошона Амир Темур буйруғи билан қурилган.

Хижрий 801-йилнинг рамазони шариф ойининг тўртинчи кунида, яъни 1399 йилнинг 10 май куни Амир Темур масжид учун пойтахтнинг энг яхши жойини танлади. Машҳур усталар ва бинокор-меъморлар бу улкан иморатнинг лойиҳасини туздилар ва сўнгги дақиқада унинг пойдеворини қура бошладилар.

Бибихоним масжидини қурган уста ва меъморларнинг номлари номаълум. Ўрта Осиёда энг йирик бу масжид ҳовлисининг саҳни анча катта бўлиб, тўрт томондан равоқ ва пештоқлар билан ўралган. Унинг бурчакларида баланд миноралар бўлган.

Масжиднинг пойдевори харсанг тошлардан, деворлари эса пишиқ ғиштлардан ишланган.

Ҳозирги кунда Бибихоним масжиди бирбири билан боғланмаган олтита архитектура бўлакларидан иборат: ҳовлининг тўрида меҳробли ва пештоқли баланд бино, икки ёнида унинг кичик нусхаси, пойида масжиднинг иккига бўлинган пештоқи ва шимоли-ғарбда алоҳида сақланиб қолган минора бор. Илгари масжиддаги бу бўлаклар уч қатор оқ мармар устунли, енгил равоқли пешайвонлар билан бирлашган ва улар тепасида тўрт юзта гумбазчалар бўлган.

Пешайвон тўртта бўлиб, ҳар бирининг ташқи дарвозаси бор. Масжиднинг ҳовли саҳнига мармартош — тахтачалар ётқизилган. Ҳовли ўртасида мармар тошдан ясалган улкан лавҳ (қуръон ўқиладиган махсус курси) бўлиб, у дастлаб асосий бино ичида турган эди. Бу курси 1875 йилда катта гумбазнинг қулашидан хавфланилиб, ҳозир турган жойга чиқариб қўйилган. Курси атрофи нафис ҳошиялар, муқарнаслар, ўсимликсимон нақшлар ва ёзувлар билан безалган.

Лавҳ Амир Темурнинг набираси Улуғбек фармонига биноан XV аср ўрталарида ясалди. Унга «Султони азим, олий ҳимматли ҳоқон, дин-диёнат ҳомийси, Ханавия мазҳабининг посбони, аслзода Султон, ибн Султон, амири мўъмин Улуғбек Курагон» деган ёзувлар битилган.

Бибихоним масжидига кираверишда пештоқ бор. Пештоқнинг юқори қисми қулаган. Қолган қисмининг баландлиги ўттиз уч метр, кенглиги эса қирқ олти метрдир. Пештоқ маҳобатли бўлиб, ўртасида равоқ бўлган. Ён томонларидаги миноралар пештоқдан баланд. Пештоқнинг ички томонида кичикроқ равоқ ўрнашган.

Қўш табақали дарвоза етти металл қотишмаси — «ҳафтжуш»дан ясалган эди. Бу кейинчалик йўқолиб кетган. Пештоқнинг ён қанотларида иккита бурама зина бор. Зинадан юқорига — кунгура равоқли майдончага чиқилиб, ундан минорага ўтиларди. Пештоқнинг кенг юзаси жилвали кошинлар, ранг-баранг, қалқон шаклидаги нақшлар билан безатилган. Ҳозир пештоқнинг кошинлари деярли тушиб кетган.

Бибихоним масжидининг асосий биноси Амир Темур замонасининг архитектура услублари ҳақида яхши тасаввур беради. Асосий бинонинг олд томонидан пештоқ марказида равоқ ва бурчакларида иккита кўп қиррали минора бор.

Кубсимон призма — бинонинг асосий ҳажми бўлиб, унинг устида хона деворлари бўйлаб ўтувчи равоқлардан иборат саккиз қиррали призма бор. Гумбазнинг доирали асосига барабан туташтирилган. Барабан сиртига эса қуръон оятлари битилган. Барабан устида феруза кошинлар билан пардозланган гумбаз бўлган (қолдиғи ҳозир ҳам бор). Унинг кириш томонлари ҳам бош пештоқ каби ранг-баранг кошинлар билан қопланган, сопол ғиштчалар ётиқ, сирланган рангли ғиштчалар тик терилган.

Асосий нақш шакллари тиниқ, ложувард ғиштчалардан терилиб, уларнинг оралиғи зангори ғиштчалар оқ тошлар билан тўлдирилган. Бу оддий геометрик шакллар ва печак каби чирмашиб кетган ёзувлар бино безагининг таркибий қисмини ташкил этади. Меҳробли бинонинг баланд миноралари сатҳи тўрт бурчакли кичик панноларга бўлинган. Геометрик шакл ва ўсимликсимон нақшлар турли рангларда бўлиб, панноларни безаган. Улар парчинкорлик, кошинкорлик услубида ишланган.

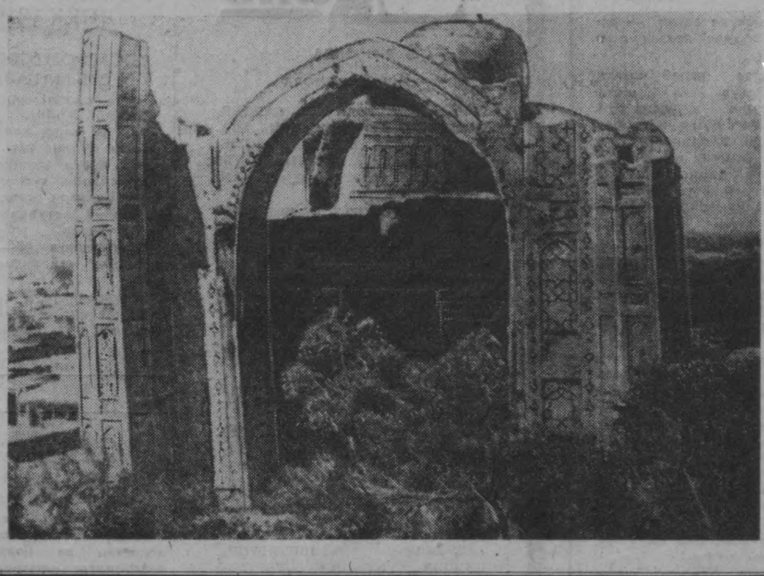

Пештоқ деворининг юзаси кесма кошин билан қопланган. Кошинлар безагининг ҳар бир бўлаги, гулларнинг ўзаклари, косачалари, поялари, ғунчалари ва барглари махсус замин кошинлар парчасидан алоҳида кесиб олинган, сополчалар оралиқ қолдирилмай бирбирига мос жойлаштирилган. Бу кошинлар, айниқса, кўк ранглилари тиниқ шиша каби ялтираб туради.

Масжид ёнидаги икки кичик бино меҳробли хонанинг асосан кичик ҳажмдаги такрори бўлсада, нақшларнинг соддалиги ва гумбазнинг кунгурадорлиги билан фарқланади.

Бибихоним масжидининг ички қисмини пардозлашда наққошлик безаклари қаторида зарҳал бўртма гулқоғоз (папье-машье)лардан кенг фойдаланилган. Масжиддаги кўп қиррали юлдузлар, уч қаватли хатлар ўйилган лавҳлар, жажжи муқарнаслар билан безалган ҳошиялар оқ тошдан йўнилган.

Бибихоним масжиди XIV—XV аср меъморлик санъатининг классик намунасидир. У архитектура шаклларининг серҳашамлиги, безакларнинг нафислиги билан киши диққатини жалб қилади. Ундаги ранг-баранг нақшлар ўша давр халқ усталарининг нозик диди ва юксак маҳоратидан дарак беради. Бу машҳур обиданинг қолдиқларини сақлаб қолиш учун инженер Э. М. Гендель лойиҳаси асосида таъмир ишлари олиб борилмоқда.

Д. ЎРМОНБЕКОВ,
санъатшунос.

Яхши ҳордиқ—туман соғлиқ

ТОҒ БАҒРИ—РОҲАТИЖОН

Паркент—«Сўқоқ» маршрути бўйлаб автобусда йўлга чиқар экансиз, машина беш-олти километрлик масофани босгач, йўлни бир четидаги кўм-кўк буғдойзорлар, иккинчи четида эса шохлари ҳосилдан ерга тегай деб турган мевазор ва узумзорлар кўзингизни қувонтиради.

Машина яна юқорилаб боради, йўловчилар димоғига жийда гуллари иси билан тоза тоғ ҳавоси урилади, майин тоғ шабадаси билан сойдаги зилол сувларнинг шўх шаршаралари жўр бўлиб, қўшиқ айтаётгандек киши ҳавасини келтиради.

Ниҳоят, автобус ўн беш-ўн олти километрлар йўл босгач, тоғ ёнбағридаги сой бўйига, қуюқ дарахтлар ичига жойлашган Тошкент область Юқори Чирчиқ район «Сўқоқ» дам олиш уйига олиб келади.

Қарийб ўн гектар жойни эгаллаган оромгоҳни сайр қилар экансиз, кучоққа сиғмас чинор ва садаларни, улар билан бўй талашиб кўкка интилаётган ёш ниҳолларни, тангадек офтоб кўрмас асфальт йўллардан юриб очилиб ётган турли хил анвойи гулларни, ҳар томонга оқаётган ариқлардаги зилол булоқ сувларини ва камалак ранг арғимчоқларда ўтирган дам олувчиларни кўриб бахридилингиз очилади. Ўзингизни худди афсонавий жаннатда юргандек ҳис қиласиз, енгил сезасиз.

— Бир неча кундирки дам олиш уйида ёзги мавсум бошланди,— деб ҳикоя қилади дам олиш уйининг директори Аброр Абдураҳмонов— дам олиш уйи ташкил этилганига бу йил йигирма беш йил тўлади. Уруш тугаган йили очилган. 1964 йилгача фақат ёз мавсумида ишлар эди, мана етти йилдирки, йил бўйи халқимизга хизмат қиляпти. Қиш мавсумида икки юзга яқин, ёзги мавсумда эса тўрт юзга яқин киши дам олиб кетади.

Биз дам олувчилар учун барча қулайликларни муҳайё этяпмиз. Жумладан, спортнинг кўпгина турлари бор, магазин, буфет, чойхона, почта, сартарошхона, кутубхона ва бошқалар дам олувчилар хизматида. Ҳар куни кино кўрсатилади, ҳафтада бир марта дам олиш уйининг ҳаваскорлари концерт қўйиб беради. Кундалик газета ва журналлар вақтида етказиб келинади.

Ҳафтада икки марта атрофга экскурсия уюштирамиз. Яна бир янгилигимиз шуки, бу йилдан икки кун дам олиб кетувчиларга ҳам барча шароитларни яратиб бердик. Улар учун махсус ётоқлар ва озиқ-овқатлар ажратилган. Ўтган шанба-якшанба кунининг ўзида Тошкент Тўқимачилик комбинатидан юз киши, Октябрь райони мактаблари педагогларидан, ўз оиласи ва биродарлари билан келганлардан жами 50 га яқин киши икки кун давомида мириқиб дам олиб кетишди.

Шу кунларда қардош республикалардан ва бошқа шаҳарлардан келган меҳнаткашлар ҳам дам олишмоқда. Дам олувчиларнинг сиҳат-саломатлигидан малакали врачимиз Қ. Пўлатов ҳамиша огоҳ бўлиб туради, пазанда-ошпазларимиз хизматидан ҳам дам олувчилар жуда мамнун бўлишмоқда.

Дарҳақиқат, «Сўқоқ» дам олиш уйида ҳордиқ олаётганлар хушманзара жойларда ўн икки кун давомида мириқиб роҳат қилишмоқда.

Тоғ қучоғида дам олгани келинг, азиз ҳамшаҳарлар.

А. ҲАМИДОВ.

ЗАМОНИЙ ҲАНГОМАЛАРИ

ДУШ—ТОҒОРА

Мулло Замоний маҳалласидаги ҳаммомга кирибди. Қараса «Душ ишламайди» деб ёзиб қўйилган экан. Замоний «борига барака» деб ичкари кирибди. Душ ишламагани етмагандек, тоғораларнинг кўпи тешик экан. Замоний қайтиб чиқаётиб бояги ёзувга ишора қилган ҳолда ҳаммом мудирига дебди:

— Бу ёзувни олиб ташлаб, ўрнига: «Душ ишламайди, лекин душ-тоғоралар ишлайди», деб ёзиб қўйинглар!

М. ВАЛИХОНОВ.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари бўлинмалари 1 июнга ўтар кечаси Куангчи вилоятининг жанубий қисмида Сайгон қўғирчоқ қўшинларининг позицияларига ҳужум қилдилар. Вьетнам информация агентлиги Озодлик матбуот агентлигининг маълумотларига асосланиб хабар беради: душман 600 кишисидан ажралиб қолди. Шу йилнинг май ойида Жанубий Вьетнамнинг ана шу районида қўғирчоқ армиядан жами 100 киши ҳалок бўлди.

(ТАСС).

ЛАОС ОСМОНИДА УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, Вьетнам информация агентлиги Каосан Патет-Лао агентлигининг маълумотларига асосланиб, қуйидаларни хабар қилади: Лаос халқ озодлик армияси жангчилари 5 майдан 19 майгача Сиепкуант вилоятида Американинг 9 самолётини уриб туширдилар. Шундай қилиб, Лаос территорияси устида уриб туширилган Америка самолётларининг сони 1472 тага етди.

АНҚАРАНИНГ АҲОЛИСИ

АНҚАРА. Туркия Республикаси пойтахти аҳолиси бир ярим миллионга яқинлашиб қолмоқда. Анатолий агентлиги Анқара муниципалитетининг маълумотларига суяниб шу ҳақда хабар беради.

(ТАСС).

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ МУРОЖААТИ

ХЕЛЬСИНКИ. Жаҳон тинчлик кенгаши Исроил агрессияси қурбонлари билан бирдамлик белгиси сифатида Жаҳон тинчлик кенгаши атоқли асосчилари номига қўйиладиган иккита бошланғич мактаб биносини қуришга ҳисса қўшишни сўраб, ўз аъзоларига ва тинчликни ҳимоя қилиш миллий комитетларига мурожаат қилди, дейилади Жаҳон тинчлик кенгашининг мурожаатида.

Шу мактаблардан биринчиси Бирлашган Араб Республикасида, Исроил бомбардимонидан зарар кўрган районлардан бирида. Исроил авиацияси 1970 йил 8 апрелда Баҳр ал Бакр қишлоғидаги мактабга жиноий ҳужум қилган вақтида қурбон бўлган ва бутунлай гуноҳсиз кўпгина ўқувчилар хотираси учун қурилади.

Иккинчи мактаб Иорданияда Исроил оккупациясига қарши курашаётган Фаластин қаршилик ҳаракати курашчиларининг болалари учун барпо этилади.

(ТАСС).

ПОЛЬША. Лигота Опольский давлат хўжалиги далаларида дон экиш пайти.
ЦАФ—ТАСС фотоси.

ПАРИЖ. Венсен ўрмонида Вьетнам халқининг кураши билан бирдамлик митинги бўлиб ўтди. Бу жуда катта митинг Франциядаги 44 прогрессив ташкилот ташаббуси билан уюштирилди. 200 минг француз номидан АҚШнинг Камбоджадаги ва Ҳинди-Хитойнинг бошқа мамлакатларидаги босқинчилигига қарши норозилик билдирилди.

СУРАТДА: Венсен ўрмонидаги митингнинг умумий кўриниши.

АФП—ТАСС фотоси.

ҚАРМОҚҚА ИЛИНДИ

Вашингтонда Япония бош министри билан АҚШ президенти ўртасида музокаралар бўлиб ўтганига ярим йилдан ошди. Лекин Сато билан Никсон учрашувининг натижалари шу кунгача мамлакат жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Японияннинг либерал-демократик партия вакилларидан тузилган ҳукумати Вашингтонда олиб борилган музокаралар, урушдан кейинги йиллар мобайнида мамлакат эришган энг йирик сиёсий муваффақият деб таъкидламоқда. Лекин оппозицион партиялар бу музокаралар япон-америка хавфсизлик битимини ёмон томонга буриб юборди ва Вашингтонда Япониянинг бутун майдонини «окинавалаштир и ш» плани ишлаб чиқилди деб ҳисобламоқдалар. АҚШ Окинавани қайтариб беришга ваъда қилиб, мамлакат территориясидан ўзининг базалари сифатида ҳеч қандай контролсиз фойдаланиш ҳуқуқини олди. Музокаралар уятли ва ҳақоратли натижага олиб келди.

Япон-Америка қўшма баёноти АҚШнинг Япония устидан ядро ҳукмронлигини тасдиқлайди ва япон милитаризмини қайта тиклашнинг янги этапини белгилаб беради.

Вьетнамда муваффақиятга эриша олмаганлигига қарамай, америка империализми ҳамон қайсарлик қилмоқда ва бошқа халқлар устидан ҳукмронлик қилишга интилиб, ўзининг агрессия ва уруш сиёсатини давом эттирмоқда. Жанубий - Шарқ и й Осиёда бўлаётган воқеалар, Лаос ва Камбоджа халқларининг АҚШ ҳарбий босқинчилиги қурбони бўлаётганлиги шундан дарак беради. Ҳозир Вьетнам уруши»нинг алангаси бутун Ҳинди-Хитойга ёйилиб кетди. АҚШ ўзининг маккорона ниятларига эришишда Япониядан катта умид қилмоқда.

1969 йил 22 ноябрда Токио, Америка — Япония баёнотига биноан «ҳарбий мажбуриятлар» олди. Бу мажбуриятлар фақат ўз территорияси эмас, ўзга территориялар учун ҳам таалуқлидир. Баёнотда Сато ва Никсон томонидан тилга олинган «Кореядаги аҳвол Япония хавфсизлигига кўп жиҳатдан боғлиқдир» деган жумла барча онгли кишиларни сергаклантириши керак.

Америка ва япон ҳукмрон доиралари кўпдан буён Корея ярим оролини кўзлаб келмоқдалар. Худди шунинг учун ҳам 1963 йилдан бошлаб АҚШ сув ости атом кемалари очиқ-ойдин кўрина бошлади, мамлакат территориясида водород бомбасини олиб юришга қодир бўлган самолётлар пайдо бўлди, Япония-Корея битими тузилди. Шу билан бир вақтда АҚШ мудофаа министрининг ўринбосари Гилпатрик иштирокида Япония ўз-ўзини ҳимоя қилиш жангчиларининг штаб машғулотлари бўлиб ўтди, Қуёш чиқиш мамлакати ҳарбий кучларини такомиллаштириш беш йиллик плани («Сандзибо») тузиб чиқилди.

АҚШ штаб бошлиқлари комитетининг раиси Уилер Токиога келиб, Япониянинг Узоқ Шарқда АҚШ «стратегик бошчилиги» остида бўлишини талаб қилди. «Агар,— деди Уилер, — Осиё стратегиясининг бундан кейинги вазиятида Америка ва Япон ҳукуматлари бир сафда туриб ҳаракат қилсалар, кўнгилдагидек бўлур эди». Япония ўзи-ўзини ҳимоя қилиш ишлари бошқармаси Уилернинг таклифига жавобан ҳозирданоқ жангчилар ва қуролларни модернизация қилиш тўртинчи беш йиллик планини зудлик билан қайта кўриб чиқмоқда.

Никсон 1968 йил октябрь ойида сайлов олдидан ваъда бериб шундай деган эди: «...Агар Япония Осиёда раҳбарлик ролини ўз зиммасига оладиган бўлса, биз унга Окинавани албатта қайтариб беришимиз мумкин». Японларда «Чувалчанг билан алдаб қармоққа наҳанг илинтирдим» деган мақол бор. Япония монополистик капитали ва ҳукмрон либерал-демократик партия Окинава баҳонасида ташланган қармоққа илиндилар. Улар мамлакат ҳарбий қудратини кучайтирмоқдалар. Аммо япон милитаризми ҳозирги пайтда қудратли бўлиб кетди деган одамлар енгил ўйлайди.

Х. ТАКАХАСИ,
япон журналисти.
(АПН).
Токио.

✽ Жаҳон ёшларининг учрашуви

БИРЛИК— ЕР ЮЗИ ЁШЛАРИНИНГ ШИОРИ

Нева бўйидаги шаҳар йигит ва қизлари ҳамда жаҳон ёшлари учрашувининг қатнашчилари «Октябрский» катта концерт залига тўпланишди. Ленинизм ҳамда ёшларнинг тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социал тараққиёт учун кураши деган шиор остида ўтган бу учрашув қатнашчилари ва Ленинград ёшлари ёшликнинг мана шу буюк анжумани ёпилишига бағишланган тантанали митингда қатнашиш учун йиғилишди.

1915 йилдан бери КПСС аъзоси В. Т. Виноградовга сўз берилади. Йигит ва қизлар унинг В. И. Ленин билан бўлган учрашувлари ҳақидаги эсдаликларини тинглашди.

Димитровчи Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари Иван Панев минбарга чиқади.

Ливан демократик Ёшлар Союзининг бош секретари Жозеф Мансур Буакл ўз нутқини Ер юзидаги ёшларнинг интернационал дўстлигининг ривожлантириш проблемаларига бағишлади. Бу дўстликни ёшларга улуғ Ленин васият қилган эди.

Конго социалистик ёшлар союзининг биринчи вице-президенти [Конго Халқ Республикаси] Альфонс Фунге митинг қатнашчиларини табриклаб нутқ сўзлади.

ЮРИСТЛАР ҲУКМ ЧИҚАРМОҚДА

Торонтода бўлиб ўтган юристларнинг халқаро конференциясида АҚШ, Канада, Франция, Италия, Буюк Британиядан келган икки юзга яқин делегат қатнашди. Конференцияда ўқилган йигирмата докладнинг ҳаммасида планетамиз қисмати учун Американинг тақдири ва келажаги учун ҳаяжонланиш оҳанглари бор эди. Монтана штатидаги университет профессори, йиғилишда иштирок этаётган ягона биолог-профессор Пфейфер яқинда Камбоджадан келган эди. У шундай деди:

— Биз Америка жангчилари ва сайгонлик ёлланган аскарлар ҳужум қилган зонада бўлдик. Бизнинг авиациямиз бу бебахт мамлакатнинг ўрмон ва далаларига сепаётган заҳарли химикатларнинг таъсири натижасини текширдик. Ер бутунлай ишдан чиқди. АҚШ самолётлари бостириб кирмасидан олдиноқ Камбоджанинг бир юз етти минг арк майдондаги дарахтлари яланғочланиб қолган экан. Ҳолбуки бу майдонда одамлар — аёллар, болалар яшайди. Бундай ваҳшийликнинг қандай маъниси бор! Мен ва ҳамроҳларим — америкалик олимлар Камбоджанинг Вьетнам билан чегарадош бўлган «Балиқ қармоғи» деб аталувчи областида кўпроқ бўлдик. Бу зонадан самолёт ва вертолётларда учиб ўтдик, вездеходларда юрдик, пиёда кездик. Генералларимизнинг маълумот беришига қараганда, Жанубий Вьетнам Халқ Озодлик фронти штаб квартираси жойлашган ва қирқ вьетнамлик солдат бор дейишган эди. Йўқ, у ерда ҳеч нима йўқ экан. Бизлар бу ерда кўп йиллар яшаган француз ва бельгияликлар билан, чет эл агрономлари, инженерлар, каучук плантацияларининг бошқарувчилари билан узоқ ва очиқ-ойдин суҳбатлашдик. Бу каучукка бой область «Мимо» ва шунга ўхшаш ғарб фирмаларига тааллуқлидир. Мен юқорида тилга олган кишилар американча кайфиятда ва коммунизмдан жуда узоқ бўлган одамлардир. Бизнинг саволларимизни эшитиб улар маза қилиб кулишди ва округда, босиб кирган америка солдатлари ва сайгонликлардан бошқа ҳеч ким йўқ эди деб бир овоздан таъкидладилар. Никсон ўз халқига ёлғон гапирмоқда. Бу ерга бостириб киришнинг мақсади бутунлай ўзгача: «Вашингтонлик «лочинлар» уруш билан босиб олинган Вьетнам яқинида бетараф Камбоджа бўлишини истамайдилар. Шубҳасиз, бу аҳвол уларнинг агрессив планларини чигаллаштириб юборган бўлур эди.

Америкалик бир группа юристлар «Ҳинди-Хитойда ядро қуролининг қўлланилиши» деган докладда Қўшма Штатлар милитаристларининг нуқтаи-назаридан қараганда бу ерда ядро қуролини бемалол қўллаш мумкин деган фикрга келиб қолганлигини далиллар асосида исботладилар. Жанубий-Шарқий Осиёда бундай қуролларнинг олти мингдан ортиғи шундай жойлаштирилганки, бир дақиқанинг ўзида улар Ҳинди-Хитойда қўлланилиши мумкин. Ҳозир мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий аҳволи президентни Вьетнамдан жангчиларни олиб чиқиб кетишга мажбур қилиб турган бир пайтда гарнизонлар, шубҳасиз, мушкул аҳволда қолади. Шу билан бир вақтда АҚШ ҳукумати мағлуб бўлиш фактини тан олишдан бош тортмоқда ва амалга ошмайдиган «ғалаба» сари қайсарлик билан интилмоқда. Камбоджа авантюраси ҳам шундан далолат беради.

Делегатлар «АҚШнинг Ҳинди-Хитойдаги интервенцияси Америка Конституциясига хилоф бўлган қонундан ташқари интервенциядир», «АҚШнинг ҳарбий жиноятлари ва Нюрнберг процессининг принциплари», «Вьетнамда биология ва химиявий уруш» каби докладларни эътибор билан тинглшадилар.

Торонтода йиғилган юристлар Вьетнам, Лаос ва Камбоджа масаласи бўйича Деклорацияси ҳамда ҳаракат Деклорациясини қабул қилдилар. Конференция қатнашчилари бу ҳужжатларда жаҳоннинг барча юристлари ва биринчи навбатда Қўшма Штатлар юристларини Вьетнамда жанг қилишдан бош тортаётган ёш америкаликларга ҳар томонлама ва текин юридик ёрдам беришга чақирдилар. Бундан ташқари уларга шундай қарорга келишда кўмаклашишни сўрадилар. Конференция қарорларида АҚШнинг ҳарбий жиноятларини текширишда актив иштирок этиш, урушда ишлатилаётган маҳсулотларни ишлаб чиқараётган Америкадаги ва бошқа мамлакатлардаги фирмалар устидан суд ишини қўзғатиш, авантюрага қарши актив курашиш зарурлиги таъкидланади.

Конференция иши давомидаги танаффус пайтида мен Калифорниядан келган прокурор Жон Поль Геар билан суҳбатлашдим.

— Менинг учта ўғлим бор,— деди у,— —Ганс, Брайен, Бруно. Каттаси тинчлик ҳаракатининг активисти. Яқинда унинг олдида иккита йўл қолади: ё армияга бориб, мана шу бемаъни урушда қатнашиши керак, ёки армиядан қочиб, чет элларда саргардон бўлиши керак. Қолаверса кичик ўғилларим ҳам ўсиб келяпти... Очиғини айтсам, улар билан гаплашишга қийналаман. Йўқ, мен бу уруш тарафдори бўлганим учун эмас, аксинча. Лекин мен ҳаётни яхши биламан. Шунинг учун ҳам бу намойишлардан бирон бир маъно кўрмаяпман. Торонтога борсаммикин ё йўқми, деб ўйладим. Касбдошларим, бошқа юристлар нима дейишини эшитгим келди.

Конференция жиддий бўлди ва амалий вазиятда ўтди. Конференция бу мушкул аҳволдан қутилиш ва ҳаракат қилиш мумкин эканлигини кўрсатди. Шуни унутмангки, биз юристлар АҚШ да катта кучни ташкил қиламиз.

А. ЧУКУОЛИС,
АПН мухбири.
Торонто.

Рудольф Абель
Қайтиш

У-2 учишлари программасини кашф этганлар эртами-кечми унинг шпионлик фаолияти фош этилишини билар эдилар, Бироқ вақт ўтиб, ҳамма нарса силлиққина давом этарди. «Афсона»лар тўқилар, архивга ташланар ва ҳамма иш силлиқ кетаётганидан ўзида йўқ хурсанд эди. Учувчилар муҳим фотосуратлар, турли электрон ва бошқа маълумотлар ёзиб олинган магнитофон лентаударини олиб келишардилар. Буларнинг ҳаммаси силлиқ ўтган эди. Мана энди ниҳоят самолёт йўқолди. Яна қачон денг? Тўрт буюк давлат ҳукуматлари раҳбарларининг учрашуви олдидан!

Ҳамма нарса силлиққина давом этар эди. «Афсона» матбуотни вақтинча тинчлантирган эди, самолёт нима бўлганини ғарбда ҳеч ким билмас, Москва эса индамас эди. Президент Эйзенхауэр бу самолёт учишларидан хабардор ва унинг планини умуман тасдиқлагани учун анча безовта эди. У кўпинча Марказий разведка бошқармаси вакилидан сўрар эди: «Бизни қўлга тушиpишса, нима бўларкин-а?» Ҳар гал қуйидаги жавобни олар эди: «Ҳозирча бундай бўлгани йўқ».

5 майда Кремль саройида СССР Олий Совети йиғилган эди. СССР Министрлар Советининг раиси делегатларга доклад қилди. Ўз нутқининг охирида У-2 самолётининг шпионлик мақсади билан учгани ва ҳолига вой бўлганини гапириб берди.

Шундан сўнг АҚШда «биладиганлар» орасида безовталаниш бошланди. Газеталар У-2 самолётининг ҳалокати тўғрисида хабарлар босиб чиқаришди. Яна метереологик учиш тўғрисида афсона пайдо бўлди, бироқ энди у бир мунча жилоланган эди. Ҳозирча самолёт қаерда уриб туширилгани — чегара яқинидами ёки мамлакат ичкарисидами—маълум эмас эди.

Кейинги кун Громико билан Гречко У-2 самолётининг уриб туширилгани ҳақида берилган дастлабки хабарларни тўлатдилар. «Труд» газетасида уриб туширилган самолётнинг фотосурати босилди. Ниҳоят 7 майда Москвада Америка учувчиси Пауэрснинг тирик ва саломатлиги маълум бўлди. Шунингдек, у шпионлик мақсадида учганини ҳикоя қилиб, Свердловск районида уриб туширилганини айтди.

Деворга тираб қўйилган расмий Вашингтон У-2 ёрдамида шпионлик қилганига иқрор бўлишдан бўлак чораси қолмади. «Ахборотлар йиғиш учун бизда бошқа йўл йўқ эди».

Аввалига президент шпионлик мақсадидаги учишларни маъқуллагани ҳақида ҳеч нарса дейилмаган эди. Кейинчалик давлат секретари Гертер имзо чеккан янги ахборот пайдо бўлди. Унда президент турли йўллар билан маълумотлар йиғиш, шу жумладан СССР территориясида учиш йўли билан бўлса ҳам ахборотлар тўплаш тўғрисида топшириқ бергани очиқ эътироф этилади.

Пауэрс устидан суд бўлиб ўтди. АҚШда газетачилар «совет судининг нообъектив муносабати», «ҳақсизлик», тўғрисида аюҳаннос солдилар.

Менинг ҳимоячим Донован ҳам ўз китобида бу ҳақда ҳар хил уйдирмаларни ёзган. Бироқ мен унга: совет учувчиси АҚШнинг марказий шаҳарларидан бири устида Пауэрс сингари учганида, АҚШ суди қандай ҳукм чиқарэр эди, деганимда, у саволимга жавоб бермади.

Пауэрс шпион эмас. У солдат, буйруқни бажарган ва уни қип-қизил разведкачи Абель билан солиштириб, бўладими, деб ҳам ёзишди. Аммо бунда Пауэрс СССР территорияси бўйлаб бир неча марта учганини, махсус тайёргарликдан ўтганини ва нима мақсад билан учишни билганини унутишган эди.

Газеталарнинг бу шовқин-сурони буржуа матбуотигагина хос бўлиб, халқаро вазиятни кескинлаштиришни яна ҳам чуқурлаштиришга қаратилган эди.

Бу вақтларда мен оилам билан мактуб ёзишиш ҳуқуқидан маҳрум эдим. Америка учувчисининг оиласига ёзган хати босиб чиқарилганидан кейин менинг оилам билан ёзишмамга рухсат бермасликка асос қолмади. Мен оилам билан хат олиша бошладим. 1960 йил охирлаётган эди. Янги йил келди. Қамоқхонадаги ҳаёт эса ўз оқими билан давом этар эди. Мен оиламга хат ёзардим ва оиламнинг адвокат Донован билан ёзишмалари давом этарди.

Вашингтонда худди шу вақтда тортишувлар бўлиб турган пайт эди: айирбошлаш керакми ёки йўқ. Баъзилар — ҳар ҳолда тинтув федерал бюроси ходимлари бўлса керак, — мен жонимдан тўйиб ўзимнинг АҚШ даги фаолиятим тўғрисида гапириб беришимга умид боғлаб, айирбошлашга қарши чиқишар, бошқалари эса — афтидан Марказий разведка бошқармасидан бўлишса керак — ўз учувчиларини қайтариб олиб, 1960 йил 1 майда Свердловск яқинида нима бўлганини билиш учун айирбошлашга овоз берардилар.

Вақт ўтар эди. 1961 йилнинг декабри етиб келди. Тўсатдан мени қамоқхона бошлиғи ҳузурига чақирди. Оддий кунлардан бири, яъни у ҳафтанинг шу куни бандиларни шахсий иши билан қабул қилар эди. Бироқ мен ҳеч кандай иш билан унга мурожаат қилмаган эдим.

Ҳа, айтгандай мен қамоқхонадалик вақтимда, қамоқхонанинг биринчи бошлиғи Уилкинсон кўтарилиб, Вашингтонга жўнаб кетган эди. Унинг ўрнига бошқа одам тайинланган эди.

Мен қабулхонада навбат кутиб ўтирар эдим. Ниҳоят кирдим. Қамоқхона бошлиғи мени мулойимлик билан ўтиришга таклиф этди. У менга конверт узатди. Унинг ўнг томонида қуйидаги ёзув бор эди: «Ўқиб бўлингач, йўқ қилиб ташлансин». Мен конвертни яна қайтариб бердим ва бошлиқ уни очди. Букланган қоғозни олиб, кўздан кечиргач, менга узатди.

Хат адвокат Донovандан эди. У Шарқий Берлинга АҚШ ҳукуматининг норасмий вакили сифатида айирбошлаш тўғрисида музокаралар олиб бориш учун кетаётганини айтиб, мендан хотинимга унинг сафар мақсадини тушунтириб, совет элчихонаси вакиллари томонидан қабул қилиб олинишини таъминлашни сўраган эди.

Мен қамоқхона бошлиғига шундай хатни ёзишимни ва уни тушлик танаффус вақтида унга топширишимни айтдим. Бу хат хотинимга яшин тезлигида — икки-уч кун ичида етказиб берилибди. Одатда хатларим ўттиз кунда аранг етиб борар эди. Кўп ўтмай хотинимдан бутун чораларни кўришини билдирилган хат олдим.

Шундай қилиб, ишлар юришиб кетди!

Мен оч бўлсам ҳам аммо Берлин қамоқхонасида анча дуруст ухладим. Бунинг сабаби аён эди. Самолётда ухлолмадик. Эрталаб соат олтида мени уйғотишди. Менга уст-бош ва «нонушта» олиб келишди. Нонушта ҳам ўз сифати билан кечки овқатдан қолишмас эди. Мен уни ҳам емадим.

Донован келди. У менга Берлинда бир неча кундан буён турганини, Шарқий Берлинда Совет элчихонасининг вакиллари билан музокаралар олиб борганини ва бунинг натижасида бир соатдан кейин, ҳатто унга ҳам етмай айирбошлаш содир бўлажагини айтди.

— Бу воқеа АҚШ ва СССР зоналари туташадиган Потсдамда бўлади. Мен у ерга олдин бориб тураман. Сизни эса менинг орқамдан олиб боришади.

У менинг ишим юзасидан ва кейинги бошқа воқеалар юзасидан китоб ёзиш ниятим борлигини айтди.

У кўринишдан жуда чарчаган эди. Бироқ ўз фаолиятининг натижасидан ғоят мамнун эди.

Бошқа америкаликлар, шу жумладан Уилкинсон етиб келди. Донован у билан бирга кетди. Мени эса икки соқчи билан олиб чиқишди. Машинага мен билан бирга «қоровулларим» ва яна бир киши ўтирди. У мен билан бирга АҚШдан учиб келган эди.

Биз олдинига шаҳар бўйлаб бордик, сўнгра шаҳардан ташқарига чиқиб кетдик.

Мен билан АҚШ дан келган амалдор яна самолётда берган саволини қайтарди:

— Сизни Сибирга юборишларидан қўрқмайсизми, полковник?

Мен кулдим.

— Нега, — жавоб бердим ниҳоят. Менинг виждоним пок. Қўрқишнинг ҳожати йўқ.

— Ўйлаб кўринг, ҳозир ҳам кеч эмас, — деди у сўзини давом эттириб.

Мен яна кулдим ва тескари бурилдим.

Машина юришни секинлатди. Йўл пастга қараб кетган эди. Чап томонда тикан сим билан ўралган тўсиқ пайдо бўлди.

— Девор, — деди америкаликлардан бири.

Тўсиқ ортида менга номаълум бўлган ҳарбий формадаги икки киши бизни дурбиндан қараб туришарди.

— Қара! Улар дурбинлар ҳам олишибди-ю, — деди бошқа америкалик ва ГДР соқчилари шаънига бир неча ҳақорат сўзларини айтди.

Менинг кулгим қистади ва уларни майна қилгим келди.

— Худди Нью-Йорк шаҳри атрофидагидай қўшниларини пойлашади-я!

Ўқ мўлжалга тегди. Улар ичидан зил кетиб тиржайишди.

Тилингиз жуда аччиқ, — деди Нью-Йоркдан келган америкалик.

Йўл пастга қараб кетган. Олдинда сув ва катта темир кўприк кўринар эди. Машина шлагбаумга яқин бориб тўхтади. Кўприкка кираверишдаги осиғлиқ турган доскада инглиз, немис, рус тилларида бундай ёзув бор эди: «Сиз америка зонасидан чиқиб кетяпсиз».

Етиб келдик!

Биз бир неча минут турдик. Америкаликлардан кимдир чиқиб, тўсиқ олдига борди ва у ерда турган киши билан ниманидир гаплашди, яна бир неча минут кутиб қолдик. Бизга яқинлашиш тўғрисида сигнал беришди. Биз машиналардан тушдик. Шундагина мен икки катта сумкам ўрнига биттасини олиб келишганини сездим. Хатлар ва суд ишлари бўйича ёзилган қоғозлар солинган иккинчи сумка америкаликларда қолган эди. Мен норозилик билдирдим. Менга бу нарсаларни қайтариб беришга ваъда беришди. Бир ой ўтгач, мен уларни олдим!

Секин-аста одимлаб, шлагбаумдан ўтдик ва кўприкдан кўтарилиб, ўртага етдик. У ерда бир неча киши турган эди. Мен Уилкинсон ва Донованни танидим. Нариги томонда ҳам бир неча киши турган эди. Улардан бирини мен танидим. Бирга ишлаган ўртоқларимдан бири эди. Икки кишининг ўртасида бўйи баланд ёш киши — Пауэрс турарди.

СССР вакили баланд овозда рус ва инглиз тилларида: «Айирбошлаш!» — деди. Уилкинсон портфелидан аллақандай ҳужжатни чиқариб, имзо чекиб менга узатди. Тезгина ўқиб чиқдим. У менинг озод этилганим тўғрисидаги гувоҳнома эди. Унга президент Джон Ф. Кеннеди қўл қўйган эди! Мен Уилкинсоннинг қўлини сиқдим. Донован билан хайрлашдим ва ўртоқларим олдига бордим. Чегаранинг оқ чизиғидан ўтдим. Ўртоқларим мени қучоқ очиб қарши олишди. Биргалашиб кўприкнинг охиригача бордик ва машинага ўтирдик. Орадан кўп ўтмай, унча катта бўлмаган уй олдига бордик. У ерда мени хотиним ва қизим кутиб туришар эди.

Шундай қилиб, ўн тўрт йиллик командировка тугади!

(«Неделя»дан).

Охири. Боши газетанинг ўтган сонларида.

Яхши фазилатли кишиларимиз

Касбга меҳр

Моҳир тўқувчи Лидия Павловна Казанцева йигирма тўққиз йилдан бери Тошкент тўқимачилик комбинатининг 2-тўқув фабрикасида ҳалол меҳнат қилиб келмоқда. Бу аёлни фабрикада ва комбинатда ҳамма танийди. У коммунистик меҳнат зарбдори, мусобақа пешқадами.

...Оғир уруш йиллари эди. Ўн олти ёшли қизча Лидия оиласига моддий ёрдам бериш учун Тошкент тўқимачилик комбинатига ишга кирди. Шундан бери бу улкан даргоҳ унинг қадрдон иш жойига айланди. Шогирдлик вақтида кўп қийналди, устозидан танбеҳ эшитди, лекин чидам ва сабот, касбга меҳр ғолиб чиқди. Мана энди унинг ўзи бир қанча чевар қизларнинг устози.

Биз Лидия Павловна Қазанцева билан смена тугаши олдида учрашдик. У шогирди Алфинур Мустафинага ниманидир тушунтирарди.

Лидия опа ўзи ва иши ҳақида сўраганимизда, у камтарлик билан шундай деди: «Нима ҳам дея олардим. Мен у қадар катта иш қилганим йўқ. Ҳали Ҳозир чит тўқиш станогида ишлаб, ойлик нормани 120-125 процентга етказиб адо этяпман. Халқимизни гўзал кийинтиришдек олижаноб ишга ўз ҳиссамни қўшаётганимдан ғоят бахтиёрман».

Касбига меҳр қўйган киши кам бўлмайди. Л. П. Қазанцевани ҳамма иззат-ҳурмат қилишининг боиси ҳам ана шунда!

З. ТЎЛАГАНОВА.

МАДАНИЙ ҲАЁТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ОТА ИЗИДАН

Намангандаги Навоий номли театрнинг «Уфқ» спектакли премьерасига чорловчи афишаларда рассом М. Аббосовнинг номи ҳам бор. Бу спектакль унинг қўлидан чиққан юзинчи ишдир.

Гул тараш Аббос Устанинг ўғли Муталлиб кичиклигидан расм чизишни яхши кўрарди. Муталлиб мактабни битиргач, бадиий устахонага шогирдликка тушди, кейин Тошкентда маҳоратини такомиллаштирди.

Лекин аслида М. Аббосов ўз жанговар йўлини Берлинда тугатиб, урушни тамомлаб қайтганидан кейингина мўйқалам билан чинакам иш тута бошлади.

Рассомнинг дастлабки муваффақиятлари 1951 йилда тақдирланди. Ушанда М. Аббосов «Алпомиш» достони асосида қўйилган спектакль учун Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан мукофотланган эди. Унинг «Отелло», «Қирол лир», «Азиз ва Санам», «Ганг қизи» спектаклларига ясаган безак ишлари юксак баҳоларга сазовор бўлган эди.

Муталлиб Аббосов театрда ишлаши билан бирга жамоатчилик фаолиятида ҳам қатнашмоқда.

В. Бандуркин.
(УзТАГ мухбири)

✱ Ҳодиса

ИККИ ҲАЛОКАТ

Шофёр Ҳ. Олимжонов гражданин Содиқов ишониб топширган машинани маст ҳолда ҳайдади. Қўча қоидаларига риоя қилмай ўта масъулиятсизлик билан бошқарган шофёр қаршисидан келаётган автобус билан тўқнашди-да, иморатга бориб урилди. Бебош шофёр автомобиль ҳалокатидан жароҳатланди.

* * *

1-автомобиль комбинатининг шофёри С. Собиров машина ҳайдаётганда ҳар хил нарсаларга чалғиши натижасида машинани симёғочга олиб бориб урди. Бу воқеа Победа кўчасида содир бўлди. Автокомбинат раҳбарлари бундай аҳволга қандай қарашади?

Шаҳар ички ишлар бошқармаси давлат автомобиль инспекцияси.

● Текинхўрлик, безорилик ва ичкиликбозликка шафқат йўқ!

ШАҲРИМИЗГА ДОҒ ТУШИРАЁТГАНЛАР

Радиобезорилиги учун жазоланганлар

★ **Фисенко В. А.** 1953 йилда туғилган. Фрунзе район 11-ҳунар техника билим юрти ўқувчиси. Қонунсиз эфирга чиққанлиги учун ўн беш суткага қамалди.

★ **Сандаҳмедов С.** 1951 йилда туғилган. Октябрь районидаги 2-тери заводи ишчиси. Қонунсиз равишда эфирга чиққанлиги учун эллик сўм жарима олинди.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9|VI да **Лайли ва Мажнун**, 10|VIда **Севги тумори**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9|VI да **Мирзо Улуғбек**, 10|VI да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 10|VI да **Нурхон**.

Кино

9 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Сайха — САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч 6 да).

Оила бахти (кеч 8 да. **Жазда фақат қизлар** (кеч 6 ва 9.45 минутда). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ»,

Халоскорлик (2 серия) — «ЧАЙКА» (кеч соат 8 яримда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8.45 ва 10.30 минутларда бошланади)

Сайха — «ФЕСТИВАЛЬ».

Муҳаббатнома (2 серия) — «ХИВА».

Жазда фақат қизлар — ТЕЛЬМАН **номли.**

10 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Сайха — САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ НОМЛИ, «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да).

Севишганлар (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4, кеч 9.45 минутларда), **Шантеклер маликаси** (кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да), — «КОМСОМОЛ 20 ЙИЛЛИГИ».

Муҳаббатнома (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалоскорлик (2 серия) — «ЧАЙКА» (кеч соат 8 яримда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 ва 10.30 минутларда)

Сайҳа — «ФЕСТИВАЛЬ»

Муҳаббатнома (2 серия) — «ХИВА»

Шантеклер маликаси — ТЕЛЬМАН номли.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

9, 10 ИЮНДА
кеч соат 8 да

11 ИЮНДА
кундуз соат 4 да

В. ТИТОВ, К. МИЛЕНКО асари,
Х. РУЗИМАТОВ таржимаси.

«ЎЛИМЛАРНИ ҚОЛДИРИБ ДОҒДА»

(2 пардали драма)

Саҳналаштирувчи режиссёр — В. РАДУН, Э. МАСАФАЕВ
Рассом — С. ЗИЯМУҲАМЕДОВ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТАШПРОМТОРГ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

олти ойлик курсларга
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 18—25 ёшдагилар қабул қилинади.

Курсларни тугатганлар саноат моллари савдоси бўйича кичик сотувчи малакасини оладилар.

Ўқувчиларга 45—54 сўм ҳажмида стипендия берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Сулаймонова кўчаси, 41 уй, кадрлар бўлими.

РАДИОЭШИТУВЧИЛАР ВА ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Агар сизнинг ҳафталик «Тошкентдан гапирамиз» радио ва телевидение программасига обунангиз тугаган бўлса Сиз яқин кунлар ичида иккинчи ярим йил учун

ОБУНА БЎЛИШИНГИЗ МУМКИН

Узбекистон ССР алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

ДАВЛАТ ЛОЙИҲА КОНСТРУКТОРЛИК — ТЕХНОЛОГИК МАШИНАСОЗЛИК БЮРОСИГА

инженерлар, техник-механиклар: конструкторлар, технологлар ва нормаловчилар лавозимига; инженерлар: қуймачилик ишлаб чиқаришга технологлар, иқтисодчилар, лаборантлар, слесарлар: 3—5 разрядли асбобчилар, 4—5 разрядли ремонтчилар, 2—5 разрядли модельчилар, токарлар, пўлат эритувчи, 3—5 разрядли штамп бўйича созловчилар, шлифовкачилар, 2—4 разрядли рандаловчилар, 4—5 разрядли электрпайвандчилар, 1—5 разрядли фрезерчилар, пластмассалар бўйича қуювчилар, бўёқчи, ёрдамчи ишчилар, шу касблар бўйича шогирдлар, қоровул ва фаррошлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — вақтбай-мукофотли.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Тўқаев кўчаси, 2 уй.

---

23 июнь кундуз соат 1 да Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ўсимликларни ҳимоя қилиш ва ипакчилик факультетининг илмий советида қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Т. Жўраев: «Ўзбекистоннинг жанубий областларида ғўза куяларининг ривожланиши» деган темада;

М. Ж. Жўраев: «Тошкент областидаги ёнғоқ касалликлари ва уларга қарши кураш чоралари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Тошкент область, Орджоникидзе — 4) да танишиш мумкин.

---

23 июнь кундуз соат 2 да Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлар институтининг илмий совети кенгашида техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Ю. Л. Колчинский: «Кенг қаторли пахта экинларига мосланган уч ғилдиракли тракторнинг тўғри юришининг туроқлигига ва бошқарилувчанлигига таъсир қиладиган баъзибир факторларни текшириш» деган темада;

Д. Н. Тополиди: «Тукилган пахтани теришда тасма типидаги ишчи қисмни параметрларини текшириш ва асослаш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Учительская кўчаси, 39 уй)да танишиш мумкин.

Радио

9 ИЮНЬ
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Резервлар ишга солинсин» (русча). **18.10** Чанг учун пьесалар. **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19.20** Д. Зокиров, М. Қориев. «Ленин даҳоси билан» кантатаси. **20.00** «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. **22.20** Ўзбекистон ССР халқ артисти С. Ярашев куйлайди. **22.40** Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. В. Ғафуров. «Вафодор». Иккинчи китобдан боб (ўзбекча). **23.15** Кечки концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Улуғ инглиз реалист ёзувчиси Чарльз Диккенс (ўзбекча). **19.30** Е. Птичкин. «Учқун» сюита-кантатаси. **20.00** Тожик халқ қўшиқлари. **20.30** Қорақалпоқ куйлари. **20.50** «Жикия оиласининг йилномаси». Грузия радиосининг эшиттириши. **21.00** Инглиз ёзувчиси Гольди Лейк. «Бахтиёр кун». Инсценировка қилинган ҳикоя (ўзбекча) **21.40** МОСКВА.

Телевизор

9 ИЮНЬ
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** **18.30** Болалар учун мультфильм. **18.40** Телевизион янгиликлар. **18.55** Бизнинг интервью. **19.10** Кўрсатувлар программаси.

Узбек тилида: **19.15** Ю. Яковлев. «Нури дийдам, Володя». Охунбобоев номидаги Республика ёш томошабинлар театрининг спектакли. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар. **21.30** декада Кундалиги. (Фрунзедан олиб кўрсатилади). **21.40** «Беш йиллик — муддатидан илгари!». **22.00** «Оқибат». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида: **18.30** «Ажойибртлар оламида». **19.00** Абитуриентлар учун Математика.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. **20.05** Янгиликлар. **20.10** Болалар учун. «Музикали уйча». **20.35** СССР Олий Советига сайловлар олдидан. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Бадиий ҳаваскорлар концерти. **21.55** Рангли телевидение. «Йўлбарсларни ўргатувчи». Бадиий фильм. **23.30** «Вақт» информацион программаси. **24.00** Бутуниттифоқ Пушкин поэзияси байрами. **01.30** Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси сиёсий шарҳловчиси В. Зорин чиқиши. **01.40** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 Классик музика саҳифалари (Ўзбек тилида)

Рус тилида: **20.40** «Азимут» — Туристик-ўлкашунослик клуби. **21.10** А. Н. Островский. «Ўрмон». Фильм-спектаклнинг биринчи қисми.

Охунбобоев номидаги Республика медицина билим юрти коллективи ўрта медицина ходимларини ихтисослаштириш ва малакасини ошириш курсларининг мудири Х. У. Ибодовга онаси

ШАҲОДАТ ҲИДОЯТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг ректорати, партия ва ижтимоий ташкилотлари, сиёсий иқтисод кафедрасининг доценти Н. У. Ибодовга онаси

Шаҳодат ҲИДОЯТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг ректорати, партия ва ижтимоий ташкилотлари, қадимги дунё ва ўрта асрлар тарихи кафедрасининг доценти А. П. Фомченкога онаси

Устиния Васильевна ФОМЧЕНКОнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Тошкент оқшоми 4 БЕТ.
9 ИЮНЬ, 1970 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими —33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579
НАШР 3022
Р—00698